

УДК 343.915

Юзікова Н. С., к.ю.н., доцент,
Дніпропетровський національний університет
імені Олеся Гончара, м. Дніпропетровськ

ВПЛИВ ЗМІ НА РОЗВИТОК НЕПОВНОЛІТНІХ ТА НЕГАТИВНУ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗЛОЧИННУ ПОВЕДІНКУ ЧАСТИНИ НЕПОВНОЛІТНІХ

У процесі розвитку суспільства, трансформації ідеологічної, політичної, національної, соціокультурної складової суспільних відносин, відбуваються зміни у інформативному та комунікативному просторі.

Інформація та комунікація виступають різними рівнями процесу спілкування особистості неповнолітнього у суспільстві та сприйняття світу й оточення. У межах першого когнітивного (пізнавального) інформація виступає пізнавальним ресурсом при формуванні уявлень, ціннісних орієнтирів, стереотипів поведінки неповнолітнього. На другому рівні – інформація поєднується із системою діючих у державі й суспільстві соціальних норм, цінностей, що впливає на формування мотивації до прийнятної активності неповнолітніх.

Засоби масової інформації (ЗМІ) як важливий інструмент соціально-політичного інституту та потужний агент соціалізації дитини у широких масштабах виступають засобом ідеологічного і політичного інформативного, психологічного, освітнього, розважального впливу.

Вплив ЗМІ на розвиток особистості дитини та формування мотивації до позитивної поведінки не однозначний. З одного боку, інформування підліткової аудиторії із досягненнями людства, технічними новинками, творами мистецтва сприяє культурно-виховному, ідеологічному, особистісному розвитку дитини. З іншого – низький культурно-художній рівень розважальних програм, примітивних освітніх програм, поширеність інформації насильницького, сексуального, принижуючого честі і гідності особи характеру, необмежена можливість їх тиражування породжує формування примітивних цінностей, закріплення асоціальних норм та прагнення до суспільно небезпечної поведінки.

Формуючи інформаційний простір для розвитку особистості дитини важливо повсякчасно і всіляко реалізовувати положення ст. 17 Конвенції про права дитини, в якій говориться, що «Держави - учасники ... заохочують розробку належних принципів захисту дитини від інформації і матеріалів, що завдають шкоди її благополуччю ...» [1].

Історично серед засобів масової інформації першим була преса (газети, листки новин, які з'явилися на початку ХУІІ ст.). Дитячі газети й журнали були досить розповсюдженим джерелом інформації у радянський період. Це був потужний засіб формування особистості радянського підлітка. Крім того через пресу широка громадськість знайомила зі станом запобігання безпритульності та протидії правопорушенням, навіть у воєнний період. Наприклад, у друкованому органі ЦК КПУ «Правда України» систематично висвітлювалось питання про стан і головні задачі боротьби з дитячою безпритульністю, бездоглядністю і правопорушеннями навіть у воєнні часи [2].

Серед основних функцій ЗМІ, що відіграють важливу роль у формуванні інформаційного простору для розвитку особистості дитини та мотивації її до позитивної поведінки можна виділити: інформативну; виховну; комунікативну; рекреативну.

Сучасна преса перевантажена інформацією рекламного змісту, що носить примітивно споживацький, розважальний характер. Видання інформаційного і просвітницького характеру, що реалізують культурно-виховну функцію, дедалі стають менш популярними.

Було проведено авторське опитування серед школярів середніх та старших класів (це діти 10 – 17 років). Коло респондентів становили учні гімназій, ліцеїв, середніх шкіл, шкіл у невеликих містах та сільській місцевості (у опитуванні прийняли участь 980 учнів з 25 шкіл Дніпропетровської області). Воно показало наступне. Учні назвали декілька газетних видань «Днепр вечерний», «Факти», «Секретные материалы», «Бесплатка», «Дачник». Учні гімназій, ліцеїв та шкіл у невеликих містах назвали газети, які періодично випускають у їх навчальному закладі (27 %). Інформація стосується життя школи, досягнень, персоналій школи та міста. Шкільні газети виконують певну інформативну, просвітницьку та виховну функції, але серед незначної кількості учнів. Поряд з цим вищеозначені учні перевагу надають мережі Інтернет (93 %).

Важливо звернути увагу, що підлітками були також названі тематичні видання «Колесо життя». Виділено рубрики психологічного, просвітницького змісту (9 %). Окремо зосереджено увагу на новій місцевій газеті «В поисках единства», яка видається безкоштовно та розрахована на людей, що шукають сенс життя, відповіді на запитання про гармонічне щасливе життя, про свій шлях та покликання. Переважна більшість дівчат надають перевагу журналам «Натали», «Караван», «XXL», «Cosmopolitan» (рубрикам новинки моди).

Більшість неповнолітніх серед рубрик, які вони знають чи читають, назвали «гороскоп», «анекдоти», «знайомства» (67 %). Таких, які взагалі не цікавляться пресою, серед опитуваних виявилось небагато (18 %). Коло інтересів підлітків звужено до розважально-споживацької інформації.

Переважно газетною інформацією цікавляться батьки. Діти надають перевагу мережі Інтернет, де швидко, доступно можна отримати будь-яку інформацію. При цьому, більшість неповнолітніх інформації з преси майже не довіряють, а от Інтернет-ресурс вважають найбільш точним та правдивим. Є можливість швидко отримати пораду, відповідь майже на будь-яке запитання, підготувати шкільні завдання, поспілкуватись з однолітками у безмежному просторі. Виняток становлять школярі, які навчаються у сільській місцевості. Переважна більшість підлітків обмежена у доступі до преси та Інтернет. Значну частину вільного часу вони проводять біля телевізора, віддаючи перевагу музичним, розважальним каналам.

Таким чином, преса вже не виконує виховної, просвітницької та інформативної функції, як раніше. Ці функції переважно перейшли до мережі Інтернет, тому важливо підходити до інформативного простору, розрахованого на підліткове середовище, виважено та відповідально.

Література

1. Конвенція про права дитини: постанова Верховної Ради України від 27.02.1991 № 789-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 13. – Ст. 145.

2. Правда Украины. – 1944. – 3 августа; 19 сентября; 31 октября; 6 ноября. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ru.wikipedia.org/wiki/1944>

УДК 343.7

Аверіна О. Г., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Циганій С. О., асистент

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

У сучасних умовах соціально-економічної нестабільності в суспільстві з особливою актуальністю постає питання кримінальної відповідальності за злочини проти власності. Вирішення проблем ефективності кримінально-правової охорони власності є нагальним не лише для України, а й для зарубіжних країн. Особливу увагу привертають держави, які мають низький рівень злочинності. Тому варто звернути увагу на те, яким чином ці питання вирішуються в США та Великобританії?

Слід зазначити, що особливості кримінальної відповідальності в будь-якій країні зумовлені її правовими традиціями, релігійними, культурними нормами, досвідом, а також сукупністю інших факторів. Це свідчить про те, що будь-яке копіювання норм без їх детального дослідження не